

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr TEOLFAK 2021/23

Riktlinjer för antagning av docent

vid Teologiska fakulteten

Fastställda av Teologiska fakultetsnämnden 2000-12-15.
Senast reviderade 2026-06-02

Innehållsförteckning

1. Antagningens innebörd	3
2. Krav för antagning	3
3. Bedömningsgrunder för antagning	4
3.1. Vetenskaplig meritering	4
3.2. Pedagogisk meritering	5
4. Ärendets handläggning	5
Bilaga: Utformning av ansökan	8

1. Antagningens innebörd

Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorsexamen eller har motsvarande kompetens samt innehar vetenskaplig och pedagogisk skicklighet som krävs.

Lokala regler för meritvärdering är fastställda av rektor för Uppsala universitet genom beslut 2000-04-11, dnr 1794/98.

Fakultetsnämnden antar oavlönade docenter i och inom fakultetens ämnen och inriktningar. Docentur innebär att innehavaren dokumenterat självständig forskningsförmåga och pedagogisk skicklighet samt innehar en klart högre vetenskaplig kompetens än vad som krävs för doktorsexamen. Docenturen är oavlönad och inte knuten till anställning vid universitetet.

Vid Teologiska fakulteten i Uppsala är det möjligt att ansöka om antagning som docent i:

- Religionshistoria och global kristendom
- Religionshistoria
- Global kristendom
- Religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi
- Religionssociologi
- Religionspsykologi
- Praktisk teologi
- Religionsdidaktik
- Bibelvetenskap
- Hebreiska Bibelns exegetik
- Nya Testamentets exegetik
- Kyrkohistoria och missionshistoria
- Kyrkohistoria
- Missionshistoria
- Systematisk teologi
- Livsåskådningsforskning och kristen teologi
- Islamisk teologi
- Etik
- Religionsfilosofi

2. Krav för antagning

Fakulteten antar docenter endast då det är till nytta för fakultetens forskning och utbildning. En docent ska vid sin antagning vara i aktiv yrkesverksamhet och förutsätts kunna bistå med kvalificerad handledning, vara verksam inom utbildningen på forskarnivå och kunna fungera som fakultetsopponent eller ledamot av betygsnämnd. Ovillkorlig rätt att antas till docent föreligger inte, även om kompetenskraven är uppfyllda.

För att antas till docent vid Teologiska fakulteten vid Uppsala universitet krävs att den sökande

- a. har disputerat vid *eller*
- b. är anställd vid *eller*
- c. har varaktigt forskningssamarbete med fakulteten.

Den som antas som docent förväntas i fakultetsrelevanta sammanhang åta sig uppdrag som kommentator/opponent och att presentera pågående forskning. Docenten förväntas regelbundet delta i ämnets högre seminarium och förbinder sig att medverka minst en gång per år. I samband med ansökan upprättar den sökande i samråd med ämnesföreträdare en kortfattad plan för hur den sökande som docent kan bidra till seminarie-miljön och dess utveckling.

3. Bedömningsgrunder för antagning

Den sökandes kompetens prövas med hänsyn till den vetenskapliga och pedagogiska meriteringen. Generativa AI-verktyg får inte användas i bedömningen av ansökningar vid sakkunniggranskning. Ansökningshandlingar samt personuppgifter får inte läggas in i ett generativt AI-verktyg.

3.1. Vetenskaplig meritering

Den sökande ska ha avlagt doktorsexamen i ämnet, eller ha avlagt doktorsexamen i annat ämne och ha sin huvudsakliga vetenskapliga meritering inom någon av fakultetens ämnen eller inriktningar, och ska därutöver självständigt ha genomfört forskningsarbete av en kvalitet som visar att han eller hon har vidareutvecklat sin vetenskapliga skicklighet. En synnerligen förtjänstfull avhandling minskar kraven på den ytterligare meriteringens omfattning, medan en ordinär avhandling ställer betydligt ökade krav på den ytterligare meriteringens omfattning och förstärkta kvalitet. Den sammanlagda meriteringens omfattning och kvalitet ska vara jämförlig med minst två avhandlingar för doktorsexamen. Den ytterligare meriteringen, utöver doktorsavhandlingen, behöver inte föreligga i form av ett monografiskt verk. De återopade meriterna kan lika gärna bestå av ett lämpligt antal vetenskapliga artiklar. En upprepning av doktorsavhandlingens forskningsresultat är inte meriterande.

Vidareutvecklingen av den vetenskapliga skickligheten visas genom en mycket god förmåga

- att formulera vetenskapligt intressanta problem med teoretisk medvetenhet;
- att bearbeta dessa problem med metodologisk tydlighet och medvetenhet;
- att avgränsa och precisera uppgiften;
- att behandla den valda uppgiften med självständighet och originalitet;
- att sätta sig in i forskningsläget och redovisa det;
- att finna och bearbeta relevanta källor;
- att genomföra uppgiften välorganiserat och inom rimlig tid;
- att analysera och sammanfatta resultaten på ett klart sätt;
- att framställa forskningsarbetet och resultaten i tryckbart skick med iakttagande av vetenskaplig noggrannhet, god citatteknik, klar och entydig vetenskaplig apparat och med iakttagande av god forskareetik.

Det vetenskapliga arbetet efter doktorsexamen ska dessutom visa breddning, fördjupning och förnyelse i förhållande till examensprovet. Det ska till sin huvuddel föreligga i publicerat skick och ska därutöver vara antaget eller ha sådan tryckfärdig form att det kan antas för publicering i vetenskaplig skriftserie eller tidskrift. Även dokumenterad förmåga att genom forskning samverka med det omgivande samhället är meriterande.

Den sökande ska kunna dokumentera deltagande i det internationella forskarsamhällets debatt genom publiceringar på något av de stora internationella språken i facktidsskrifter och/eller genom publiceringar i antologier utgivna på internationellt förlag, samt genom deltagande med föreläsningar vid internationella vetenskapliga konferenser. För samförfattade arbeten, där det inte direkt framgår vad den sökande bidragit med, gäller att den sökande själv ska ange vad hon/han arbetat fram, t ex författandet av bestämda textavsnitt, teoretiska resonemang, metodutveckling, eller projektledning. Vid ansökan ska redogörelsen för sådana detaljer alltid styrkas av forskningsledare och/eller medförfattare.

3.2. Pedagogisk meritering

För att antas som docent ska följande förutsättningar vara uppfyllda.

1. Den sökande ska ha haft självständigt bedriven undervisning inom högskolan om ca 100 timmar. Undervisningen ska av studierektor (motsv.) i skriftligt utlåtande vitsordats vara av godtagbar kvalitet. Denna undervisning kan inte utbytas mot handledning eller forskningsinformation;
2. Den sökande ska därutöver dokumentera något av följande:
 - a. genomgången pedagogisk utbildning för högskolan, t.ex. pedagogisk kurs för universitetslärare eller forskarhandledarkurs;
 - b. författande av läromedel av god kvalitet avsett för högskolan;
 - c. författande av populärvetenskapliga böcker av god kvalitet
 - d. genomfört pedagogiskt utvecklingsarbete för högskolan.

Docenturnämnden kan därutöver föreskriva att ett s.k. lärarprov ska avläggas. Detta består företrädesvis av en föreläsning eller någon annan form av pedagogiskt framträdande. Lärarprovet kan äga rum inom ramen för Teologiska institutionens ordinarie undervisning eller som en fristående föreläsning. Lärarprovets genomförande ska godkännas av fakultetens docenturnämnd. För bedömningen av lärarprovet ska till docenturnämnden adjungeras en pedagogiskt sakkunnig ledamot. Förslag till sådan ledamot inhämtas från universitetets avdelning för universitetspedagogisk utveckling. Undervisning enligt ovan, som meddelas inom ramen för doktorandtjänst, räknas som pedagogisk meritering. I den pedagogiska meriteringen kan också vägas in planering och ledning av undervisning, utarbetande av läromedel samt forskningsinformativ och populärvetenskaplig verksamhet.

4. Ärendets handläggning

Prövning av meriter för antagning som docent genomförs två gånger per år. Spärrdatum för prövningsprocessen är 2 maj respektive 1 november (om dessa dagar inte är helgdagar, i sådana fall närmast efterföljande vardag).

Vid Teologiska fakulteten är inrättad en docenturnämnd. Denna består av tre ledamöter, av vilka två är fasta ledamöter (utsedda för en tid om tre år). Den tredje

ledamoten är professor i det ämne inom vilket ansökan faller. Om det finns flera professorer inom ämnet beslutar dekanen vem av dem som ska vara ledamot. Om en professor i det aktuella ämnet är fast ledamot av docenturnämnden utser dekanen en annan professor att vara tredje ledamot, i första hand i den aktuella inriktningen, i andra hand inom det aktuella ämnet, och i tredje hand inom angränsande ämne.

Vid bedömning av lärarprovet och de pedagogiska meriterna i övrigt ska en pedagogiskt sakkunnig ledamot adjungeras.

Den som önskar bli antagen som docent rekommenderas att först informellt ta upp frågan med berörd professor. Denne ska i ärendet konsultera ev. övriga professorer i ämnet. Om det härvid visar sig att den det gäller blir avrådd från att ansöka om docentkompetens, visar erfarenheten att det är lämpligt att avvakta med ansökan. Avrådan innebär dock inte något formellt hinder från att gå vidare med ansökan.

Ansökan inges företrädesvis elektroniskt. För att ansöka om docentur skickas ett e-postmeddelande till teolfak@teol.uu.se där det framgår i vilket ämne eller inriktning den sökande önskar bli antagen som docent. Ansökan ska vara utformad enligt den av fakultetsnämnden antagna mall, som bifogas dessa riktlinjer, och innehålla styrkt merittsammanställning, numrerad förteckning över åberopade vetenskapliga arbeten, kort redogörelse för vetenskaplig och pedagogisk verksamhet samt intyg av studierektor rörande undervisningens omfattning och kvalitet. Den sökande ska till sin ansökan foga de sex skrifter, som han eller hon finner vara av särskilt värde vid bedömningen. Om den sökande väljer att utöver avhandlingen endast bifoga artiklar eller andra kortare texter kan upp till åtta sådana bifogas. När ärendet går vidare till sakkunnigbedömning ska den sökande, i de fall ansökan inte inges elektroniskt, insända samtliga de skrifter som han eller hon önskar åberopa i ärendet på sätt som docenturnämnden anvisar. (Observera här att sakkunnig har rätt men inte skyldighet att inkräva ytterligare material om han eller hon så finner nödvändigt. Sökanden bör därför själv se till att erbjuda sakkunnig tillgång till det man anser är ett tillräckligt underlag.)

När ansökan inkommit till fakultetsnämnden bereds den av fakultetens docenturnämnd, som har att föreslå om ansökan bör tas upp till prövning. Om prövning föreslås ska docenturnämnden till fakultetsnämnden lämna förslag till vetenskapligt sakkunnig. Docenturnämnden ska också yttra sig om huruvida kravet på anknytning (2a-c ovan), förutsättningarna för den pedagogiska meriteringen (3.2.1-2 ovan) och kravet på vetenskaplig meritering (3.1 ovan) är uppfyllda. En av docenturnämndens ledamöter är föredragande i ärendet. Om ansökan gäller ett ämne som företräds av en fast ledamot är denne föredragande, i annat fall den tredje ledamoten. Den föredragande ska vid sammanträdet i docenturnämnden redovisa hur den sökande efter doktorsavhandlingen breddat, förnyat och fördjupat sin vetenskapliga meritering. Ledamoten ska senast vid sammanträdet i docenturnämnden inlämna en skriftlig motivering för sin uppfattning i detta avseende. Ledamoten ska vid sammanträdet ge tre förslag till sakkunniga. Fakultetsnämnden underrättar den sökande om att ärendet tas upp till prövning och vem eller vilka som utsetts till sakkunnig.

Den som utses till vetenskapligt sakkunnig ska företrädesvis vara professor och vara verksam vid annat lärosäte än Uppsala universitet. Om särskilda skäl föreligger kan mer än en sakkunnig inkallas. Dessa riktlinjer ska genom fakultetsnämndens försorg tillställas den som utsetts till sakkunnig.

Ett sakkunnigyttande ska granska och bedöma den sökandes vetenskapliga meritering. Det ska av yttrandet klart framgå om antagning som docent tillstyrks eller avstyrks.

Docenturnämnden ska till fakultetsnämnden anmäla när och var lärarprovet kommer att avläggas. Kungörelse om lärarprov utsändes av fakultetsnämndens kansli till sökanden, samtliga ledamöter i fakultetsnämnden, fakultetens disputerade lärare, de sakkunniga samt anslås på Teologiska institutionens anslagstavla.

Efter granskning av sakkunnigutlåtandet, av inlämnade specimina och efter bedömning av lärarprovet ska docenturnämnden avge ett kortfattat yttrande med rekommendation till fakultetsnämndens beslut.

En nyantagen docent ska efter sin utnämning hålla en fakultetsföreläsning över ett självvalt ämne. Ämnesföreläsaren har till uppgift att anordna docentföreläsningen. Docentföreläsningarna är offentliga och en gemensam annonsering och affischering bör ske inför varje tillfälle. Trots detta bör de i möjligaste mån hållas som schemalagda inslag på ordinarie tid i respektive ämnes högre seminarium. Kostnader i samband med docentföreläsning bestrids i normalfallet inte av Teologiska institutionen.

Docenter med läraranställning vid Teologiska institutionen har rätt till ett generellt fastslaget lönetillägg månaden efter beslutet. Personaldirektören vid Uppsala universitet fattar beslut om lönetillägg.

Bilaga: Utformning av ansökan

Ansökan om docentur bör uppställas enligt mallen nedan. Ansökningar inges via Uppsala universitets digitala rekryteringssystem. Kontakta fakultetshandläggaren via epost till teolfak@teol.uu.se i god tid – *senast* en vecka före sista ansökningsdag – för instruktioner och individuell länk.

Till Teologiska fakultetsnämnden, Uppsala universitet

Ansökan om docentur

Med hänvisning till bifogade vetenskapliga curriculum och under åberopande av min vetenskapliga och pedagogiska meritering ansöker jag härmed om att antas som oavlönad docent i [docentbenämning].

De vetenskapliga skrifter jag anser vara av särskilt värde vid bedömningen är de som i bifogad förteckning åsatts nummer ... [1–max 8]

Ort och datum

Namnteckning

Namnförtydligande

personnummer

Postadress

telefon, epost

Sökandens namn

Meritförteckning och vetenskapligt curriculum

Examina

Kronologisk förteckning över sökandens akademiska examina. Lärosätets namn anges.

Anställning

Kronologisk förteckning över de anställningar och tjänster sökanden önskar åberopa. Den som ej disputerat vid Teologiska fakulteten vid Uppsala universitet eller är anställd där ska ange i vilken form varaktigt forskningssamarbete med fakulteten förekommer.

Vetenskapliga priser. Stipendier

Vetenskapliga priser och postdoktorala stipendier förtecknas.

Forskningsverksamhet

Förteckningen ska ge en strukturerad överblick över den sökandes forskningsinriktning. Verksamheten anges i rubrikform. Här lämnas ett exempel på hur uppgifterna sammanfattande bör uppställas och förtecknas under olika rubriker:

avhandlingsämne:

religionshistoria med inriktning på 1800-talets europeiska religionsmöten

forskningsprofilen har breddats genom publikationer rörande (Under respektive rubrik utvecklar den sökande var i breddningen består):

vetenskapsteori

religionsmöte/religionskritik religionsskiftet i Norden

Nathan Söderbloms religionsteori

new age-rörelsens ikonografi

nutida samisk religionsrenässans

föreläsningar vid följande vetenskapliga konferenser:

Europäische Religionsgeschichte, Blaubeuren 1993

CHAOS-symposium: "Magi och modernitet", Bergen 1996

"Canonization and Decanonization", Leuven 1997

NORAD-symposium, "Nordkalottens urfolksspørsmål", Tromsø 1999

gästföreläsningar:

Lunds universitet 1993,

University of Birmingham 1995

Katholieke Universiteit, Leuven 1996

Pågående och avslutade forsknings-/samverkansprojekt:

Deltagare i forskningsprojektet "Religion och religioner", finansierat av Riksbankens jubileumsfond

Ledare för forskningsprojektet "Religionsmöte i Europa", finansierat av Nordiska ministerrådet

Forskningsinformation

Redogör för olika former av information till/samverkan med det omgivande samhället om den egna forskningen som exempelvis hearing för Skolverket, Svenska kyrkans teologiska kommitté eller dylikt.

Pedagogisk meritering

Undervisning

Det ska anges vid vilken tidpunkt (termin) undervisningen ägt rum, hur många timmar den omfattat och på vilken nivå den skett. Till ansökan ska fogas ett skriftligt utlåtande av studierektor (motsv.) om undervisningens kvalitet.

Populärvetenskaplig verksamhet

Omfattningen av och innehållet, föredrag och medverkan i medier m.m. anges.

Handledarskap

Arten och omfattningen av handledarskap (uppsats på C-, D-nivå, examenstermin, forskarutbildning och ev. doktoranders namn) ska anges.

Pedagogisk utbildning

Preciserade uppgifter ska lämnas om genomgångna kurser.

Författade läromedel

Preciserade bibliografiska uppgifter ska lämnas.

Pedagogiskt utvecklingsarbete

Preciserade uppgifter ska lämnas om utvecklingsarbetets innehåll, utformning m.m.

Vetenskapliga sammanslutningar

Sammanslutningens namn och invalsår anges.

Övrigt som åberopas i ärendet

Under denna rubrik kan den sökande vid behov anföra vad som ytterligare bör beaktas i ärendet.

Publikationsförteckning

Obs! Varje åberopad skrift ska förses med ett löpnummer, som också är åsatt skriften ifråga. Den sökande ska i ansökningsskrivelsen ange de skrifter (max 8) som i första hand åberopas. Avhandlingen ska alltid inkluderas bland de skrifter som åberopas.

Vetenskapliga böcker

Här ges bibliografisk referens till de böcker sökanden önskar åberopa: bokens fullständiga titel, vetenskapliga serie, tryckort och -år samt antal sidor anges enligt följande exempel:

Sisters Rejoice. Paul's Letter to the Philippians and Luke-Act as Recieved by First-century Philippian Women. (Coniectanea Biblica. New Testament series 20.)
Stockholm: Almqvist & Wiksell International 1988. 260 sid.

Efter varje boktitel förtecknas recensioner av den åberopade boken, publicerade i vetenskapliga tidskrifter. Recensentens namn, tidskriftens namn, årgång och de sidor recensionen omfattar anges.

Vetenskapliga tidskriftsartiklar

Här ges bibliografisk referens till de publikationer i vetenskapliga tidskrifter sökanden önskar åberopa. Det ska anges i vilken tidskrift artikeln publicerats, huruvida den är refereegranskad samt de sidor den omfattar enligt följande exempel:

"The Swedish Archbishop and European Catholicism 1914-1931. Confrontation and Co-Existence between Evangelical Catholicity and Roman Catholicism in Nathan Söderblom's Theology." *Nathan Söderblom as a European. (Tro och tanke 1993:7)*, Uppsala 1993, sid. 103-113.

Bokkapitel

Här ges bibliografisk referens till de publikationer i vetenskapliga samlingsvolymmer sökanden önskar åberopa. Det ska anges i vilken antologi artikeln publicerats, samt de sidor den omfattar enligt följande exempel:

Lövheim, Mia & Marta Axner (2015) "Mediatized Religion and Public Spheres: Current Approaches and New Questions." I Granholm Kennet, Marcus Moberg & Sofia Sjö (red.) *Religion, Media, and Social Change*. London & New York: Routledge, pp. 38-53. 10

Rapporter

Här ges bibliografiska referenser till de ev. rapporter för exempelvis myndigheter, organisationer och samfund som den sökande önskar åberopa.

Vetenskapliga recensioner

Här ges bibliografisk referens till de vetenskapliga recensioner sökanden önskar åberopa. Det ska anges i vilken tidskrift eller samlingsvolym recensionen publicerats, samt de sidor den omfattar.

Populärvetenskapliga böcker och artiklar

Här ges bibliografisk referens till de populärvetenskapliga böcker och artiklar sökanden önskar åberopa.

Efter varje boktitel förtecknas recensioner av den åberopade boken. Recensentens namn, tidskriftens namn, årgång och de sidor recensionen omfattar anges.